

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2021-0004

Klageren: XX
2700 Brønshøj

Indklagede: Movia
CVR-nummer: 29 89 65 69

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. grundet rejse fra stoppested i zone 02 på mobilbillet, som var købt med startzone 01

Parternes krav: Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at hans billet var gyldig i zone 02, selv om den var købt fra en forkert zone

Indklagede fastholder kontrolafgiften

Ankenævnets sammensætning: Nævningsformand, landsdommer Tine Vuust
Torben Steenberg (2 stemmer)
Helle Berg Johansen
Susanne Beyer Svendsen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 15. september 2021 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia skal frafalde kontrolafgiften på 750 kr. og skal endvidere betale 10.000 kr. i sagsomkostninger til ankenævnet for sagens behandling, jf. ankenævnets vedtægter § 25, stk. 1 og stk. 2.

Da klageren har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt. Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Da klageren den 4. december 2020 skulle rejse fra Brønshøj til Nørrebro, købte han en sms-billet til 2 zoner, men han valgte zone 01 som startzone i stedet for zone 02, hvor han befandt sig.

Klagerens sms-billet

Herefter steg han på Movias buslinje 5C ved stoppestedet Husumvej i zone 02 og rejste i retning mod Nørrebro.

Rute	Zone	Stoppesteder
Hyllemorsvej	31	Hertev Hospital, Sløjfen
Hertev Hovedgade		Hyrindestien
Frederikssundsvej	2	Elverhøjen
Sløjfen		Åfløjen
Frederikssundsvej		Husum Torv
Frederikssundsvej		Husum Torv, Sløjfen
		Husumvej
		Kobbelvænget
		Veksøvej
		Astrupvej
		Brønshøj Torv
		Hyrdevangen
Nørrebrogade	1	Bellahej
		Hulgårds Plads
		Glasvej
		Nørrebro St.
		Nørrebrohallen
		Stefansgade
		Nørrebros Runddel St.
		Sjællandsgade
		Kapelvej
		Elmegade
Frederiksborggade	1	Søtorvet
Vendersgade		Nørreport St.
Nørre Voldgade		Teglgårdstræde
Vesterbrogade		Rådhuspladsen St.
Bernstorffsgade		Hovedbanegården, Tivoli
Polittorvet		Polittorvet
Rysensteensgade		Otto Mønstedts Plads
Amager Boulevard		Klæksvigsgade
		Ørestads Boulevard
		Amagerfælledvej
Amagerbrogade	Sønderport	
	Amagerbro St.	

Stoppestedsoversigt for buslinje 5C

Ved stoppestedet Hyrdevangen, som også er i zone 02, steg kontrolløreren på bussen, og ved den efterfølgende kontrol af klagerens rejsehjemmel blev han pålagt en kontrolafgift på 750 kr. Som årsag hertil har kontrolløren anført: "Mobilbillet købt forkert zone".

Klageren anmodede Movia om at fratage kontrolafgiften og anførte:

"Jeg er lige flyttet til Brønshøj fra mit opholdssted, hvor jeg indtil nu har brugt mit Ungdomskort. Jeg var derfor ikke sikker på zonerne, da jeg skulle fra Brønshøj til Nørrebro og fik indtastet den forkerte. Jeg købte og havde en gyldig billet da kontrolløren kom."

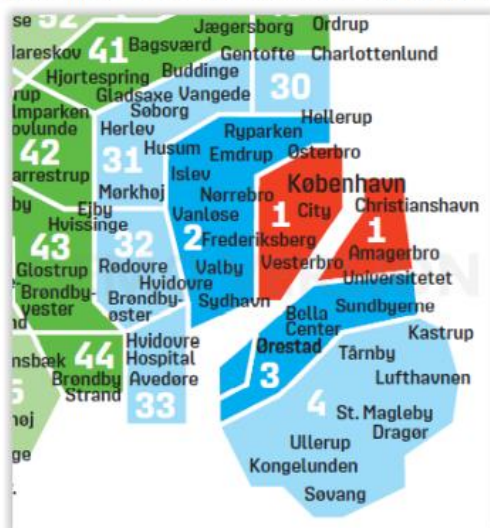
Den 18. december 2020 fastholdt Movia kontrolafgiften med følgende begrundelse:

"Reglerne omkring køb af mobilbilletter er meget klare. Du skal bestille din mobilbillet fra den zone, hvor du stiger på bussen. Du kan orientere dig om zonennummeret ved stoppestedet.

Når du køber en mobilbillet til en zone, som er længere væk, vil du kunne køre i flere zoner end de tiltænkte zoner, du har betalt for. Det er dit eget ansvar at have en gyldig billet til hele rejsen. Chaufføren udfører kun stikprøvekontrol."

Movia har under ankenævns sagen indsendt nedstående zonekort, hvoraf det fremgår, at man med en 2-zonersbillet fra zone 01, som klageren købte, kan rejse i zonerne 01, 02 og 03. Hvis klageren havde købt den rette 2-zonersbillet fra zone 02, kunne han have rejst i zonerne 01, 02, 03 samt 30, 31, 32 og 33.

Udsnit af DOT's zonekort fra zone 1:

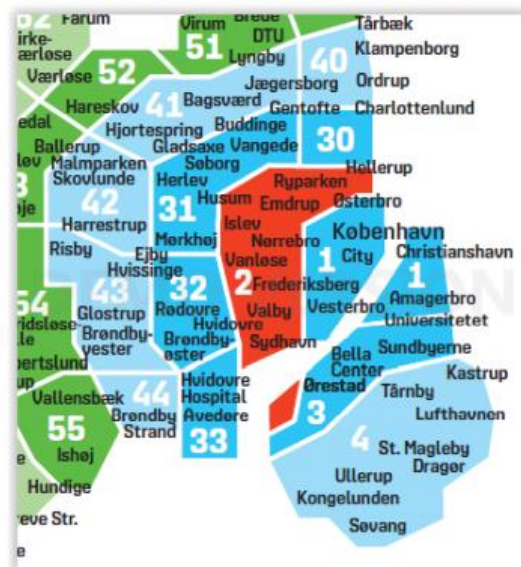

Sådan gør du

Kig på det lokale zonekort og find den zone-ring, du vil rejse til. Tjek om din rejse går gennem en zone-ring, der er længere væk. Aflæs farven på den fjerneste af de to zone-ringe og betal for det antal zoner, som farven symboliserer.

Udsnit af DOT's zonekort fra zone 2:

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

I hovedstadsområdet beregnes en billets pris og gyldighedsområde ud fra den zone, hvor passageren starter sin rejse, og det fremgår af DOT's vejledning til bestilling af SMS-billetter, at man skal angive enten startzone, station eller busstoppested.

Da klageren ved kontrollen den 4. december 2020 foreviste en sms-billet med startzone 01 til den rejse, han påbegyndte i zone 02, opfyldte billetten ikke kravet om at være købt fra startzonen, og kontrolafgiften blev i selve kontrolsituationen pålagt med rette.

Kravet om, at en billet skal købes fra den faktiske startzone, må efter ankenævnets opfattelse begrundes ud fra et hensyn til, at beregningen af billettens pris og gyldighedsområde sker korrekt, og at der ikke kan ske omgåelse af passagerens forpligtelsen til at betale den korrekte pris for rejsen.

Ankenævnet bemærker, at man med en 2-zonersbillet fra zone 01 "kun" kan rejse i zonerne 01, 02 og 03. Med en 2-zonersbillet fra zone 02 har man derimod adgang til at rejse i zonerne 01, 02, 03, 30, 31, 32 og 33. Endvidere er prisen for en 2-zonersbillet den samme, uanset om den købes fra zone 01 eller 02.

Ankenævnet vurderer derfor, at der i den konkrete situation, hvor klageren rejste fra zone 02, men fejlagtigt købte en 2-zonersbillet fra zone 01, ikke var nogen omgåelsesrisiko, og at klageren alene fratog sig selv muligheden for at rejse i zonerne 30 – 33.

På denne baggrund og under hensyn til, at billetten isoleret set var gyldig til rejse i zone 02, samt at klageren havde betalt den korrekte pris for rejsen, finder ankenævnet, at der forelå sådanne særlige omstændigheder, at Movia i deres behandling af sagen i back-office skulle have frafaldet kontrolafgiften på 750 kr.

Movia skal herefter betale 10.000 kr. for tabt sag i ankenævnet, jf. ankenævnets vedtægter § 25, stk. 1 og stk. 2.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge § 2, stk. 1, jf. § 3 nr. 3 i lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Ifølge § 2 i lov nr. 206 af 5. marts 2019 om ændring af lov om trafikskaber og jernbaneloven fremgår det, at jernbanelovens § 14, stk. 1, affattes således:

»Jernbanevirksomheder, der via kontrakt udfører offentlig servicetrafik, kan opkræve kontrolafgifter, ekspeditionsgebyrer og rejsekortfordringer.«

§ 14, stk. 2 og 4, ophæves, og stk. 3 bliver herefter stk. 2. Stk. 3 har følgende ordlyd:

"Passagerer, der ikke er i besiddelse af gyldig rejsehjemmel, har pligt til på forlangende at forevise legitimation for jernbanevirksomhedens personale med henblik på at fastslå passagerens identitet."

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 1132 om kontrolafgifter og uddannelse af personale m.v. af 28. september 2010 kan jernbanevirksomheden opkræve kontrolafgifter og ekspeditionsgebyrer til

passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort), og jernbanevirksomheden fastsætter bestemmelser om kontrolafgift og ekspeditionsgebyrer i forretningsbetingelserne.

I de fælles landsdækkende rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne. Det gælder også, hvis passageren har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning. Som passager uden gyldig rejsehjemmel betragtes også passager, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsebegrænsninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages, eller om der er betalt metrotillæg).

Fra DOT's hjemmeside:

”

Sådan bestiller du en SMS-billet (kun 1-8 zoner)

1. Send en SMS til [1415](tel:1415) med følgende information:

- Startzone, station eller stoppested
- Antal zoner
- Billettype (voksen, barn, tilkøbsbillet, cykel - eller v, b, t, c). *Hvis du ikke angiver billettype, går vi automatisk ud fra, at du ønsker en voksenbillet.*

2. Du modtager nu en SMS, der viser din bestilling. Dette er ikke din billet. Besvar denne SMS med "Ja" inden for 1 minut for at gennemføre købet.

3. Du modtager nu selve billetten i en ny SMS.

Husk! Billetten er først gyldig, når du har modtaget den på mobilen.

Uideresendelse af SMS-billet er ikke tilladt

SMS-billetten er kun gyldig på den telefon, hvor den er købt. Det er ikke lovligt at ændre i, kopiere eller uideresende SMS-billetter. Uideresendelse betragtes som dokumentfalsk, der politianmeldes.

Ønsker du at købe SMS-billet til flere personer, skal de købes enkeltvis.

Billetten skal være købt i påstigningszonen og modtaget på din mobiltelefon, inden du stiger på bus, tog eller metro. Hvis du ikke modtager din SMS-billet inden for få minutter, skal du bestille en ny, eller købe en anden type billet.

...

Zoner og stoppestedsnumre

Du kan se din startzone og antal zoner, som du skal bruge, på billetautomater og busstoppesteder.

Stoppestedsnummer finder du på infotavlen på stoppestederne. Foran stoppestedsnummeret skal der altid skrives et S, f.eks. S552, i SMS'en.

Fra DOT's vejledningsdokument til brug af kort og billetter:

*Om zoneberegning
for rejser fra 2 til 8 zoner:*

”

Ringzoner – billet

Når du rejser på enkeltbilletter til korte rejser, betaler du for antallet af zoner, du kører i, inklusive den zone, hvor rejsen starter.

Forestil dig, at der kastes en sten i vandet. Uden om dannes først én, så to, så tre ringe osv. Udgangspunktet for rejsen er stedet (zonen), hvor stenen rammer vandet. Når man rejser på en 2-zoners billet, kan du rejse rundt i startzonen og den første rings område. På en 4-zoners billet kan du rejse rundt i startzonen, første, anden og tredje rings område osv.

Udgangspunktet er altid den zone, hvor du fysisk befinder dig ved rejsens start. Det er den, der fremgår som startzone på enkeltbilletten til korte rejser. Den tæller som første zone og er altid rød på de farvede zonekort, hvor din rejse starter. På stationer, der ligger på zonegrænsen, kan der være tale om, at flere stationer er udgangspunktet. Disse zoner er røde på zonekortene.

Dyreste zone bestemmer prisen for rejser på enkeltbillet til korte rejser

Når du rejser på enkeltbillet til korte rejser, skal du finde din rute på kortet og lægge mærke til, hvilke farvezoner (zoneringe), den går igennem. Det er altid den dyreste farvezone (oftest den, der ligger længst væk), som bestemmer prisen. Uanset om det er der, rejsen slutter, eller om du bare kører igennem zonen undervejs.

Frem og tilbage koster ikke altid det samme for rejser med enkeltbillet til korte rejser

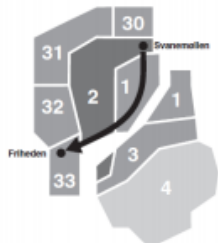
Selv om du vælger den samme rute frem og tilbage, kan du komme ud for, at bussen eller toget kører gennem en dyrere farvezone den ene vej end den anden vej. Du skal derfor nogle gange betale forskellig pris for at komme ud og hjem. Det er den fjerneste (dyreste) farvezone, du kører i undervejs, der bestemmer prisen.

Turen med S-tog fra Svanemøllen til Friheden og tilbage igen er et eksempel på, at det kan være billigere at komme ud end hjem.

Princippet om "ringe i vandet" bruges her på rejsen fra Svanemøllen (zone 2) til Friheden (zone 33) via København H. (zone 1) og tilbage.

Fra Svanemøllen til Friheden

Du "kaster stenen ud" i zone 2. Det er zonen, du starter i og rejsens centrum. Uden om danner der sig ringe:

Første ring uden om er alle de zoner, der støder op til startzonen. Første zonering dækker både zone 1 og zone 33. Du kan altså rejse fra zone 2 til zone 33 gennem zone 1, når du har billet til 2 zoner (startzonen og første zonering).

Fra Friheden til Svanemøllen

På hjemrejsen kaster du stenen ud i zone 33. Nu er den rejsens centrum. Uden om danner der sig igen ringe:

Første zonering uden om dækker zone 2, men ikke zone 1. Derfor skal du bruge den anden zonering, altså alle de zoner, der støder op til første zonering. Rejsen kræver derfor billet til tre zoner (startzonen, første og anden zonering). "

Om enkeltbilletter til korte rejser (2 – 8 zoner) herunder sms-billetter:

”

Gyldighed - zoner

Billettens pris og gyldighedsområde er baseret på ringzoneprincippet. Billetten skal altid købes med udgangspunkt (startzone) i den zone hvor man fysisk påbegynder sin rejse.

En grundbillet (2-zoners billet) gælder i den zone, hvor den er udstedt, og i alle zoner, der støder op til den. Det gælder også zoner, hvor kun spidserne støder sammen.

...

Køb af enkeltbillet til korte rejser (2-8 zoner) via SMS

Ønsker du at købe SMS-billet til flere personer, skal de købes enkeltvis.

Billetten skal være købt i påstigningszonen og modtaget på din mobiltelefon, inden du stiger på bus, tog eller metro. Hvis du ikke modtager din SMS-billet inden for få minutter, skal du bestille en ny, eller købe anden rejsehjemmel

En SMS-billet er kun gyldig på den telefon, hvortil den er købt. Det er ikke lovligt at ændre i, kopiere eller videresende SMS-billetter. ”

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

” Jeg fik ved en fejl indtastet forkert start zone, da jeg skulle fra stoppet Husumvej til Nørrebro. Jeg er lige flyttet til Brønshøj og er ikke vant til at købe billetter på mobilen, da jeg normalt har et Ungdomskort, derfor misforstod jeg og troede, at jeg skulle indtaste, hvor mange zoner jeg skulle bruge, og ikke startzonens nummer. Jeg havde altså en gyldig 2 zoners billet, da kontrolløren kom.”

Indklagede anfører følgende:

” Dette er Movias besvarelse af sagsnummer **2021-0004** vedrørende kontrolafgift xx – Mobilbillet købt fra forkert start zone. Tidligere korrespondance samt bilag vedlægges.

På baggrund af de gældende fælles landsdækkende rejseregler, fastholder Movia kontrolafgiften.

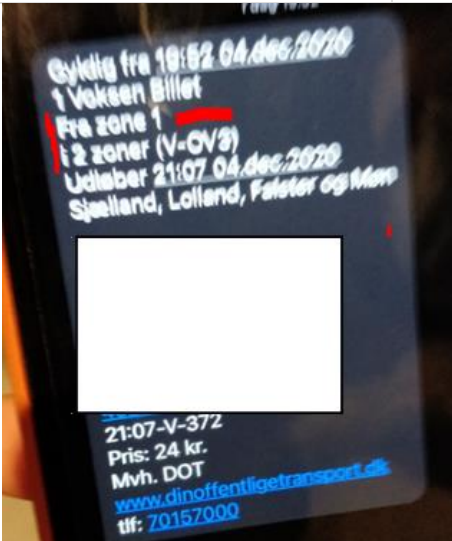
Baggrund for kontrolafgiften

Det er en kundes eget ansvar at være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel til hele rejsen fra rejsens start og at kunne forevise den gyldige rejsehjemmel på en kontrollørs forespørgsel.

Klageren har købt en 2 zoners billet fra zone 001, men klageren har startet sin rejse fra start zone 002. Det er derfor korrekt, at der er udstedt en kontrolafgift. Når man køber en mobilbillet til en zone, som er længere væk, vil man kunne køre i flere zoner end de tiltænkte zoner, man har betalt for. Det er kundens eget ansvar at have en gyldig billet til hele rejsen.

Klageren starter sin rejse i zone 002

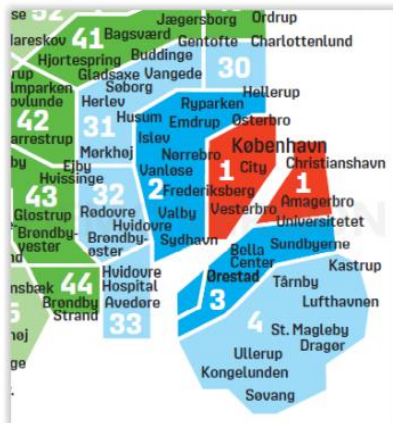
Zone	002
------	-----

Klageren har købt 2 zoners billet fra zone 001

Klagerens mobilbillet var derfor ikke gyldig i zone 002, da klagerens start zone var fra zone 001, og kontrolafgiften blev dermed pålagt med rette.

Udsnit af DOT's zonekort fra zone 1:

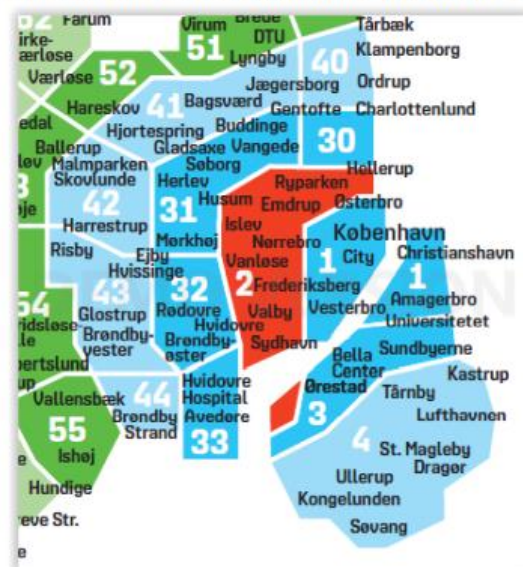

Sådan gør du

Kig på det lokale zonekort og find den zone-ring, du vil rejse til. Tjek om din rejse går gennem en zone-ring, der er længere væk. Aflæs farven på den fjerneste af de to zone-ringe og betal for det antal zoner, som farven symboliserer.

Udsnit af DOT's zonekort fra zone 2:

I tilfælde, hvor der ikke på forlangende kan forevises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres, at skulle betale en kontrolafgift. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningsystem, der gælder for rejser med den kollektive transport på Sjælland og i Hovedstadsområdet.

Movias afgørelse og kommentarer

Vi kan godt forstå, at det er ærgerligt at få en kontrolafgift, men reglerne omkring køb af billet er meget klare. Movias billetsystem er baseret på selvbetjening og det er derfor en kundes eget ansvar at kunne fremvise gyldig billet til hele rejsen på forlangende. Det er ikke en betingelse for at pålægge en kontrolafgift, at en kunde bevidst har søgt at unddrage sig fuld betaling for billetens pris.

Der foreligger efter Movias opfattelse ikke særlige omstændigheder, der kan begrunde, at Movia skal fratage kontrolafgiften.

Vi henviser til de fælles landsdækkende rejseregler;

2.7. Kontrolafgift

2.7.1. Gyldighed af rejsehjemmel

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift.

2.4. Brug af rejsehjemmel

Den offentlige transport er et åbent system med udbredt selvbetjening, og det er derfor altid kundens ansvar at have gyldig rejsehjemmel. Kunden skal ved modtagelse af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede.”

Hertil har klageren bemærket:

”Jeg har læst det tilsendte og har ikke noget faktisk til tilføje. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at jeg lige var flyttet i egen bolig, hvor jeg skal klare mig for en løn svarende til udeboende SU.

Jeg er derfor meget påpasselig med ikke at få ekstra udgifter og gjorde, hvad jeg kunne for at købe den korrekte billet, da mit Ungdomskort var udløbet.

Jeg købte en to zoners billet selvom jeg kun skulle køre indenfor en zone. Jeg fik derfor indtastet et 1 tal under start zone. Jeg håber, I kan tage dette med i jeres afgørelse.”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand